

Korkein hallinto-oikeus hyväksyi osakesarjakohtaisen varojen jaon

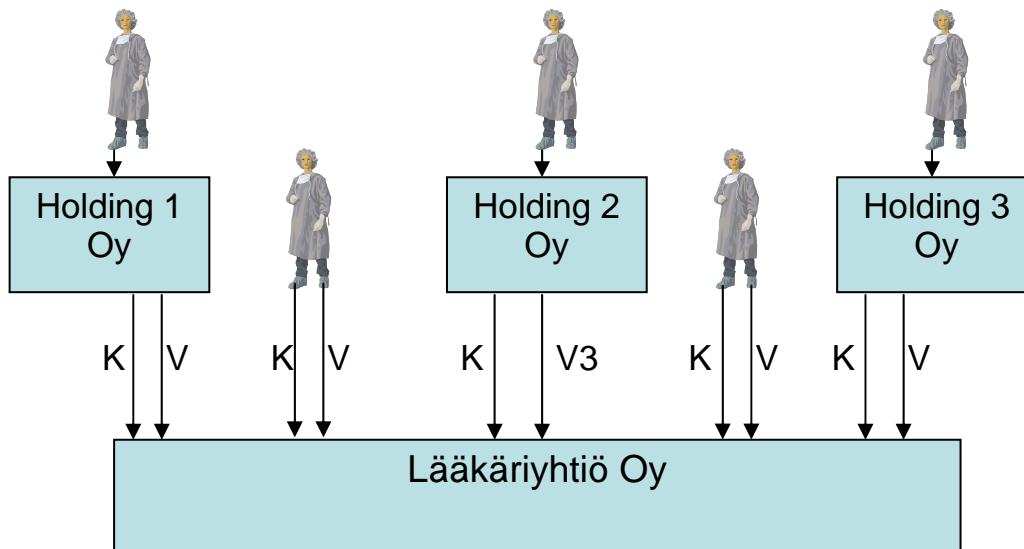
Korkein hallinto-oikeus antoi 5.2.2008 ennakkoratkaisun (KHO 2008:6), jossa KHO katsoi, että lääkäritoimintaa harjoittavan osakeyhtiön osakesarjakohtainen varojenjakojärjestelmä oli nykyisen verolainsäädännön perusteella hyväksyttävä.

Ennakkoratkaisua hakeneiden lääkäreiden oli tarkoitus perustaa lääkäritoimintaa harjoittava osakeyhtiö. Lääkäreiden oli tarkoitus merkitä yhtiön osakkeet joko itse tai omistamansa holdingyhtiön kautta. Perustettavan yhtiön osakkeet jakautuivat kantaosakesarjaan ja useisiin vastaanotto-osakesarjoihin. Jokaiselle toimintaan mukaan tulevalle lääkärille oli yhtiössä oma vastaanotto-osakesarja.

Yhtiöjärjestyksen määräyksen mukaan kunkin vastaanotto- ja kantaosakesarjan oikeus yhtiön varoihin määräytyi asianomaisen osakesarjan toimintatuloksen ja aikaisemmilta vuosilta jakamattomien toimintatulosten yhteismäärän mukaan. Kantaosakesarjan toimintatulos laskettiin hallinnointitoiminnosta ja kunkin vastaanotto-osakesarjan toimintatulos laskettiin kyseisestä vastaanottotoiminnosta.

Yhtiöjärjestyksen mukaan yhtiön laskentatoimi oli hoidettava siten, että kutakin osakesarjaa vastaava toimintatulos oli todennettavissa.

KHO

K = kantaosakesarjan omistus: tulos hallinnointitoiminnasta

V = vastaanottosarjan omistus: tulos ko. lääkärin vastaanottotoiminnan perusteella

KHO katsoi, että koska osingon peruste oli määrätty yhtiöjärjestyksessä eikä osakkailla ollut harkintavaltaa osingonjaon kohdistumisessa osakesarjojen kesken, yhtiön jakama osinko katsottiin, lainsäädännön nykytila huomioon ottaen, veronalaiseksi osinkotuloksi, joka verotetaan osingonsaajasta riippuen siten kuin tuloverolaissa ja elinkeinotulon verottamisesta annetussa laissa säädetään.

Korkeimman hallinto-oikeuden ennakkoratkaisun perusteella on verotuksellisesti hyväksyttävää, että ammatinharjoittajat jakavat suoraan tai omistamansa holdingyhtiön kautta omistamastaan yhtiöstä varoja osakesarjoittain. Tällöin osakesarjan tuottama tulos voi perustua osakkeenomistajan oman toiminnan tuottamaan tulokseen. Osakesarjakohtaiseen varojenjakojärjestelmään perustuvia yhtiöjärjestyksiä on käytössä muun muassa lääkäri- ja asianajovalalla. Osakesarjakohtainen yhtiöjärjestys voi olla käyttökelpoinen myös tilanteissa, joissa yhtiön avainhenkilöitä halutaan sitouttaa työnantajayhtiöönsä joustavan osakeomistuksen perusteella. Järjestelyjen verotuksellinen edullisuus on syytä arvioida tapauskohtaisesti osakkaiden omien tilanteiden mukaan.

Korkein hallinto-oikeus piti ennakkoratkaisussaan tärkeänä sitä, että voitonjaosta määrättiin tarkasti yhtiöjärjestyksessä eikä osakkeenomistajilla ollut päätäntävaltaa siitä, miten osingonjako kohdistui eri osakesarjojen kesken. Huomattavaa on lisäksi, että korkein hallinto-oikeus korosti nimienomaisesti päätöksessään, että ratkaisu perustui voimassaolevaan lainsäädäntöön. Ratkaisu oli äänestyspäätös (3-1-1).

Lisätietoja:

Tax Partner Merja Raunio, puh. (09) 2280 1402
Senior Tax Manager Marja Blomqvist, puh. (09) 2280 1413